

Менеджмент у державному управлінні: особлива частина

У навчальному посібнику системно висвітлено основні положення курсу «Менеджмент у державному управлінні»: питання іміджу державного службовця, моделі поведінки у суспільстві, мотивації державного службовця, засоби впливу на персонал державної служби, службовий етикет державного службовця, прийоми ведення переговорів, шляхи попередження конфліктів в органах державного управління. Враховано новели законодавства та сучасні наукові досягнення. Навчальний посібник містить список використаних джерел рекомендованих для ознайомлення під час вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент у державному управлінні».

Для студентів, слухачів магістратур, аспірантів, науковців, широкого кола фахівців-практиків, усіх, хто цікавиться питаннями менеджменту в державному управлінні.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

**МЕНЕДЖМЕНТ
У ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ:
ОСОБЛИВА ЧАСТИНА**

Навчальний посібник

*Під загальною редакцією доктора юридичних наук,
професора, заслуженого юриста України Петкова В.П.*

Київ • КНТ • 2023

УДК 342.9(477)
ББК 67.9(4Ук)301.1
П29

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист № 1.4/18-Г-1040 від 02.07.07)*

Рецензенти:

Огаренко В.М. – ректор Класичного приватного університету, доктор наук з державного управління, професор;

Воронкова В.Г. – декан факультету менеджменту та фінансів Запорізької державної інженерної академії, академік Міжнародної академії наук вищої школи, доктор філософських наук, професор;

Лукашевич В.Г. – перший проректор Класичного приватного університету, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України;

Коломоєць Т.О. – декан юридичного факультету Запорізького національного університету, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України.

П29 Менеджмент у державному управлінні: особлива частина: навч. посіб. / Петков В. П., Петков С. В., Наливайко Л. Р., Комісаров О. Г., та ін.; за заг. ред. Петкова В.П. – К. : КНТ, 2023 – 216 с.

ISBN 978-966-373-672-3

У навчальному посібнику системно висвітлено основні положення курсу «Менеджмент у державному управлінні»: питання іміджу державного службовця, моделі поведінки у суспільстві, мотивації державного службовця, засоби впливу на персонал державної служби, службовий етикет державного службовця, прийоми ведення переговорів, шляхи попередження конфліктів в органах державного управління. Враховано новели законодавства та сучасні наукові досягнення. Навчальний посібник містить список використаних джерел рекомендованих для ознайомлення під час вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент у державному управлінні».

Для студентів, слухачів магістратури, аспірантів, науковців, широкого кола фахівців-практиків, усіх, хто цікавиться питаннями менеджменту в державному управлінні.

УДК 342.9(477)
ББК 67.9(4Ук)301.1

ISBN 978-966-373-672-3

© Петков В. П., Петков С. В.,
Наливайко Л. Р. та ін., 2023
© ТОВ «КНТ», 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
РОЗДІЛ I. ДЕРЖАВНА ВЛАДА ТА ДЕРЖАВНО-ВЛАДНІ ВІДНОСИНИ	8
1.1. Суспільні процеси та принципи їх регулювання	8
1.2. Державна влада і критерії, які визначають політичні відносини у суспільному розвитку	19
1.3. Принципи організації і діяльності державної служби	30
РОЗДІЛ II. ІМІДЖ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ, МОДЕЛІ ПОВЕДІНКИ У СУСПІЛЬСТВІ	41
2.1. Поняття, сутність та зміст іміджу державного службовця	41
2.2. Ефективність і характерні риси ідеального керівника	51
2.3. Можливості мотивації громадян з боку державної служби як напрямок розвитку партнерських стосунків з населенням	58
РОЗДІЛ III. МОТИВАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ, ЗАСОБИ ВПЛИВУ НА ПЕРСОНАЛ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ	65
3.1. Поняття, зміст і концептуальні основи мотивації персоналу організації	65
3.2. Правова основа мотивації персоналу державної служби	76
3.3. Види і форми мотивації державної служби	81
3.4. Роль керівника у формуванні позитивної мотивації персоналу державної служби	92
РОЗДІЛ IV. СЛУЖБОВИЙ ЕТИКЕТ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ	103

4.1. Поняття, зміст і концептуальні основи етикету офіційних заходів	103
4.2. Прийоми та їх організація	111
4.3. Сервірування столу: різні способи досягнення витонченості	124
РОЗДІЛ V. ПРИЙОМИ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ	134
5.1. Значення в управлінських діях ділових переговорів	134
5.2. Стили ведення переговорів. Тактичні прийоми ведення переговорів	143
РОЗДІЛ VI. КОНФЛІКТИ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ, ШЛЯХИ ЇХ ПОПЕРЕДЖЕННЯ	156
6.1. Загальна характеристика конфлікту як явища. Основні типи конфліктів	156
6.2. Нормативно-правові і соціальні основи управління конфліктами	165
ПІСЛЯМОВА	176
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	178
ПРАКТИКУМ	195

ПЕРЕДМОВА

У сучасних науці й практиці поняття «система» є одним із найбільш розповсюджених та, часто визначається як певний порядок розподілу цілого на складові, визначення їх взаємозв'язку, взаємозалежності, порядку взаємодії тощо.

Сучасне українське суспільство традиційно сприймає та оцінює явища лише системно, відшукуючи при цьому подібність у явищах вищого та нижчого порядків. Ця «традиційність», особливо в питаннях управління родиною, суспільством та країною сформувалася в останні десятиліття як результат всієї інтелектуальної історії українського народу та його управлінської культури. Системний стиль прийняття пересічним українцем принципово важливих управлінських рішень, як у родині, та й в управлінні країною, призвів до панування в управлінських відносинах «системного розуму» та «системного підходу» у державному управлінні.

Термін “системний підхід” змістовно включає певну групу методів, за допомогою яких, наприклад, державне управління, як реальне явище сучасного суспільства, може розглядатися як сукупність взаємодіючих компонентів суспільства та держави. Такі методи не розроблялися безпосередньо для менеджменту у державному управлінні, вони розвиваються у межах окремих політичних, економічних, правових, соціальних, психологічних та інших наукових дисциплін і концепцій, але як результат міждисциплінарного синтезу та екстраполяції дозволяють вирішити багато його проблем. Також до використання системного підходу у державному управлінні стимулює успіх як загальної теорії систем, так і окремих системних теорій в інших галузях знань, особливо, у кібернетиці й суспільних науках.

Таким чином, вивчення менеджменту у державному управлінні сьогодні стає фактично неможливим без урахування постулатів системного підходу та виділення спеціальної системи менеджменту у державному управлінні. Пропонований навчальний посібник репрезентує один із можливих варіантів побудови такої системи

та системного вивчення дії явища менеджменту в сучасній українській державі, яке було розпочате нами у «Вступі до менеджменту державного управління».

За нашою впевненістю системна криза державного управління та його кадрового забезпечення багато в чому криється у відсутності послідовності, плановості й системності змін. Будуючи нові для себе управлінські зв'язки відносини кожен керівник переважно спирається на власні знання та навички, а також на знання та навички найближчого оточення, у той час як «розуміння» системи державного управління, ролі та місця у ній даного органу чи структури майже не вимагається. Подібний підхід до кадрового забезпечення державного управління дозволяє знайти для державної служби переважно якісного чиновника-виконавця, який не здатен самостійно прийняти управлінське рішення, а лише чекає на «рішення згори», «циркуляр», «методичні рекомендації» тощо та виявляється малоефективним у розвитку креативності у керівника низового рівня, якості його дій, досягненні соціально корисних результатів та задоволення потреб населення.

Особливе значення «розуміння» набуває у процесі підготовки фахівця-юриста для органів державного управління, який повинен не тільки розуміти-кваліфікувати управлінські процеси й рішення, але й базуючись на правильній кваліфікації застосовувати відповідні норми права. Саме процес підготовки фахівця-юриста вимагає сьогодні вирішення питання «системного розуміння» правових знань та управлінських процесів, викорінення підходів, що базуються виключно на описуванні структури тієї чи іншої галузі права та алгоритмів правозастосування в ній. Із збільшенням обсягу професійної інформації, розростанням нормативної бази згадане явище фактично перетворює юриста у кваліфікованого робітника, який по закінченню вищого навчального закладу закінчує коло постійного запам'ятовування професійної інформації, не користується нею та, згодом, її забуває. За таких умов у «арсеналі» зазначеного фахівця залишаються лише набуті у процесі спеціалізації навички та додаткові знання, які дозволяють здійснювати правозастосування за «нагадуваннями з гори». Пропонований навчальний посібник – це спроба не тільки показати системність менеджменту у державному управлінні, але запропонувати власний підхід до вирішення проблеми методологічного дефіциту сучасних юриста та менеджера у сфері державного управління.

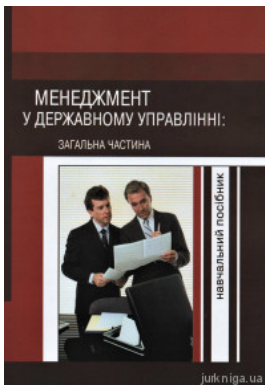
Об'єктом, що розглядається у пропонованому навчальному посібнику є соціальні системи, а предметом – система менеджменту державного управління. За нашою впевненістю володіння системним аналізом державного управління, системним моделюванням майбутнього держави та окремих її структур має сприйматися як свідчення готовності менеджера до вирішення складних завдань управління державою. При цьому набуття таких знань та навичок юристом свідчить про його „розуміння” процесів державотворення та правотворчості.

Метою пропонованого навчального посібника є створення готового знання про систему менеджменту державного управління та методичне представлення його студенту-юристу. Її досягнення полягає у тому, що засобами сучасного менеджменту виділяються всі аспекти системності державного управління, розглядаються тенденції його розвитку, інтегруються різні аспекти системного знання про управління та створюється оригінальна система менеджменту державного управління.

Отже, навчальний посібник „Система менеджменту державного управління” має вирішити наступні завдання:

- ✓ Ознайомити читачів із багатограним та складним науковим знанням про системи різного походження, розширити розуміння різних аспектів системності управління державою;
- ✓ Розкрити можливості системного підходу в державному управлінні;
- ✓ Сформувати уявлення про понятійно-категоріальний апарат менеджменту державного управління та його системи;
- ✓ Розкрити культуру системного аналізу, дослідження, вивчення менеджменту державного управління;
- ✓ Допомогти оволодіти окремими технологіями системного аналізу державного управління.

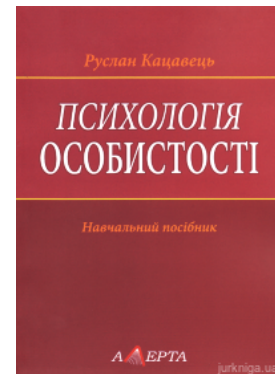
Книги, які можуть вас зацікавити

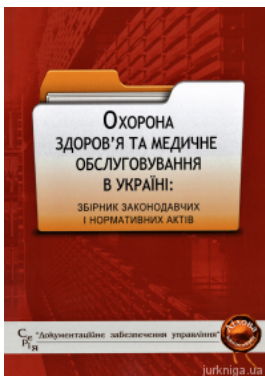
Менеджмент у державному управлінні: загальна частина

Залишитися в живих. Психологія поведінки в екстремальних ситуаціях. Правдиві історії про дивовижну стійкість і випадкову смерть

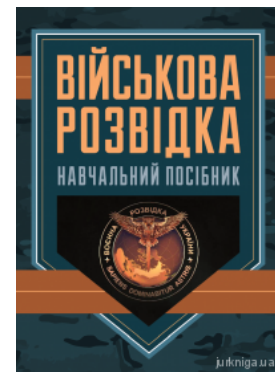
Психологія особистості. Навчальний посібник

Охорона здоров'я та медичне обслуговування в Україні: збірник законодавчих і нормативних актів

4000 тижнів. Тайм-менеджмент для смертних

Військова розвідка. Навчальний посібник

Перейти до галузі права
Юридичний менеджмент

[Перейти на сайт](#) →